

preminula 81letna Marija Frangež. V Spodnjih Pleteljah pa je skoro istočasno smrt rešila že polletnega trpljenja Terezijo Planinšek, blago mater dveh trapistov-patrov Stanislava ter Tomaža in drugih vrlih otrok. Preživela je 84 dolgih let, pa ji je Bog v hudi bolezni, ki je bila skoro sama molitev, dal še posebno obilo prilike za zaslužnje. Ob veličastnem pogrebu sta jo poleg domačega dušnega pastirja spremlila tudi sosedni g. župnik iz Gore ter nečak pokojne, p. Gabriel iz Maribora. Bog daj našemu narodu dosti takih mater, njej in vsem ostalim pa blažen pokoj!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Novo poročenih je bilo osem parov in dva para zlatoporočencev. Župečja vas se letos posebno odlikuje po številu porok: kar šest parov in ena zlata poroka. Vsem novoporočencem želimo obilo sreče in božjega blagoslova, zlatoporočencem daj Bog še doživeti biserne poroke. — Za predpustno nedeljo smo imeli igro, katera je izzvala obilo smeha. — Zal, da ni med fanti popolnega sporazuma in miru. Martin I. in II. in Janez in Jožef se včasih spopadejo med seboj. Posledica je ta, da je moral eden iskati pomoči v bolnišnici, kjer se mu bodo tudi živci pomirili.

Dr. Josip Leskovar 66letnik.

Dva para zlatoporočencev pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Sedita spredaj na sliki Jakob in Marija Peršuh iz Župečje vasi, stojita zadej Janez in Marija Kozoderc v Zg. Pleteljih.

Šmartno na Pohorju. Pred kratkem je umrla v Frajhamu 80 let stara dobra gospodinja in posestnica gospa Repnik Katarina, po dom. Donik, po dolgoletni mučni bolezni, sprevidena s sv. zakramenti. Zapustila je moža, s katerim je bila 51 let poročena, ter osem odrastlih otrok. V hišo je zahajal »Slovenski gospodar«, kateremu je bila zvesta do smrti. — Dne 3. marca se je v naglici razširila vest, da je umrla, zadeta od možganske kapi, v 52. letu gospa Rafolt Liza, posestnica v Frajhamu, vdova po bivšem dolgoletnem županu občine Frajham Rafolt Martinu. Zapušča tri otroke in lepo posestvo. Pokojna je bila dobra gospodinja in krščanska mati; rada je postregla z največjo prijaznostjo vsakemu, ki je prišel v njeno hišo. V njen dom je redno zahajal naš

»Slovenski gospodar«, katerega je marljivo čitala. Ob odprtem grobu ji je zapel tukajšnji pevski zbor pod vodstvom g. organista Hanca v slovo »Na grobehe«. Ker je bila rajna Marijina družbenka, so se tudi članice te družbe pogreba korporativno udeležile. Rajni Katarini in Lizi naj sveti večna luč! Žalujemo preostalim naše sožalje! Na sedmini pokojne Rafolt Lize se je nabralo za dijaško semenišče v Mariboru Din 48.75.

Sv. Lovrenc na Pohorju. Minuli teden so pokopali pri Veliki Nedelji tamošnjega župnika in dekana g. Friderika Horvata. Blagopokojnik je veliko let pastiral v tej župniji in delal duhovne dobrote. Sejal je seme božje besede ter bil vsem pravi duhovni oče, prijatelj in svetovalec; bil je tudi ustanovitelj naše pošiljnice. V poslovljni pridigi je rekel: »Kadar boste zvedeli, da sem umrl, molite zame!« Stori mo to, da izpolnimo željo pokojnika! — Neusmiljeno kosi zadnje čase smrt med duhovniki. Skoro vsaki mesec prinese časopisje vest o smrti kakega duhovnika, a naraščaja je tako malo. Mladina, dijaki, ki čutite v sebi sposobnost za duhovniški poklic, kaj še oklevate! Danes je čisto gotovo, da so duhovniki preza-posleni. Tam, kjer bi morali biti trije, je danes eden. Pri vseh drugih poklicih je vsega preveč in jih čaka na službo kar na stotine. Torej fantje, ne bodite malodušni! Čim več bo duhovnikov, tem večje bo število dobrih katoličanov! — V zadnjih časopisih smo čitali, kako se po raznih srezih imenujejo kandidati za volitve v narodno skupščino. Ne vem, a jih imenujejo drugi, ali se imenujejo kar sami. Vemo samo

Mariborski bogoslovec Štefan Vošnjak je umrl v Grižah pri Celju.

Milijardna zguba vsled obrabe.

Ogromne so zgube, katere utrpí človeštvo radi obrabe. Predstavljajmo si samo težo usnja, katerega pušča človeštvo zmlatega v prah po mestnih ulicah. Število ljudi, ki nosijo kakoršnjekoli obuvalo, lahko cenimo na 800 milijonov. Ako računamo nizko, obrabi vsak na leto pol kg podplatov. Po tračnicah na železniških progah na celem svetu se obrabi letno 250.000 ton železa. V to svoto je vračunana samo obraba na tračnicah brez koles. Največjo obrabo beležijo avtomobili. Celo obraba kovanega denarja je prav znatna in jo cenijo letno na 1 tona zlata in 85 ton

Januš Golec:

Propast in dvig.

Ljudska povest.

Med pivce, pevce ter veseljake po vinskih hramih je udarila strašna vest: Povsem nova bolezen se je pojavila po vinogradih in grozi s popolnim uničenjem trte!

V Mislavčevem vinogradu v Kapelah so se prikazale med zdravimi trtami rjave lise in te so se širile z neugnano silo po celem vinogradu do usahnenja. Možakarji, ki so umeli trtorejo, so trdili, da bi naj bil prinesel novo bolezen v Kapele vojak, kateri je služil pri brzojavnem bataljonu nekje blizu Dunaja.

Zopet drugi so znali povedati, da se je pojavila nova bolezen v vinogradih v Mariji Gorici pri Sv. Ani, srez Klanjec na Hrvaškem. Graščina je dobila trte iz Francije, ta iz Amerike. Pospešuje pa novo bolezen »strupena rosa« in ta rosa je prenesla trtno kužo preko Sotle na Štajersko.

Vinarski strokovnjaki so skušali tarnajočim in neukim ljudem dopovedati, da gre pri pojavu nove

11

trtne bolezni za drobne žuželke, katerim je pravo ime »trtna uši«.

Naj je šlo za uš ali strupeno roso, ljudje so videli na lastne oči, kako se prikazujejo po doslej najlepših vinogradih rjave lise, katerih ni mogoče zaustaviti. Vinograd z žigom rjavih lis je zapisan poginu! To je že vsak priprosti človek sam opazoval, kako se novi smrtni sovražnik trte z vso neugnano naglico razširja od vinograda do vinograda, od enega vinskega griča do drugega in brzi celo iz kraja v kraj.

Kaj je bila vest o kužnem poginu rakov v primeri z neizprosno morilko trte! Vse po spodnjih krajih je govorilo o groznem udaru na vinograde, ki bo streznil v par letih vse pijance in jih prisilil k vodi.

Trezni, verni ter resni ljudje so bili prepričanja, da je propad vinogradov očitna kazen božja za grehe pijancev, kar so tudi trdili duhovniki v svojih pridigah. Utrjevala se je tudi vera, če gre za božjo kazen, je tudi obnova izključena!

Zgodovina nam bogznaj kolikokrat beleži, kako pojavi kužnih bolezni niso vrnil vseh ljudi na pravo ter resno pot. Nikakor ne! Lahkomiselnost in lahkoživost sta se v slučajih kuže potrojili. Toliko in toliko

to, da jih je vedno več, že celo nad 7000 po številu!

Sv. Kunigunda na Pohorju. Dne 13. februarja se je raznesla po župniji žalostna vest, da je nenadoma umrl, zadet od srčne kapi, daleč na okrog znani in priljubljeni mož, prevžitek Alojz Mernik, po domače Mah. Bil je mož lepega značaja. V njegovo hišo je prihajal vedno »Slovenski gospodar«. Ceravno je bil že dve leti bolan, je vendar rad prihajal k mizi Gospodovi. Bil je dolgo let župan občine Padški vrh. Tudi je bil cenilni mož in načelnik tukajšnje Hranilnice in posojilnice, katero je prav skrbno vodil. Bil je tudi večkrat načelnik krajevnega šolskega odbora pri Sv. Kunigundi. Kako je bil rajni priljubljen, je živo pokazala obilna udeležba pri njegovem pogrebu. Na pokopališču se je z lepimi in pomenljivimi besedami poslovil od njega naš gospod župnik. Počivaj v miru, dragi krščanski mož, ženi in sorodnikom naše iskreno sožalje! — Tudi ženi smo se. Dne 27. svečana je stopil v zakonski stan mladenič Anton Mernik, po domače Ramšakov, s svojo zaročenko Emo Korošec, hčerko tukajšnje gostilničarke. Želimo jima obilo sreče in božjega blagoslova!

Sv. Kunigunda na Pohorju. Pustni čas je ratalil za eno leto v morje večnosti. Dolg je bil, ali prehitro je še minil, vsaj zavoljo tega, ker dokler še pustu ni odklenalo, se še tudi ostra zima ni tako hudo pojavila. V februarju smo imeli res toplejše dni, a zdaj, ko smo se že nadejali, da bomo kmalu orali in kopali naše vinograde in njive, smo dobili snega do zvrhane mere. Poglejmo naš predpust z druge strani. Ni preveč bogat na gostijah; toliko jih je pa že bilo, da ni volk tulil skozi vas. Junakov 7. sv. zakramenta smo imeli štiri. Najprvo sta si obljubila zakonsko zvestobo v domači farni cerkvi Anton Vetrli, ki je peljal svojo nevesto Marijo Podgrašek na svoj dom. Podal je roko pred oltarjem svoji Veroniki Jurij Hohler ter s tem zagotovil, da bo njen soprog. Tudi Ramšakov Tonček si je domislil, da bo potreboval gospodinjstvo ter popeljal Likužovo Emico pred poročni oltar. In še eden je, ki se je tudi naveličal sam živeti ter si je polskal svojo družico tam daleč izven naše župnije in sicer v prijaznem Špitaliču. Bil je to Simon Ravnjak, drvar, njegova nevesta pa je Zorko-

Pri utrujenosti, razdraženosti, tesnobi, nespau, srčnih nadlogah, tesnobi v prsih, poživi: naravna »Franz Josefova« grenčica trajni obtok krvi v trebuhu in učinkuje pomirjevalno na njeno valovanje. Profesorji za boleznimi prebavil izjavljajo, da se »Franz Josefova« voda pri pojavih, ki imajo svoj izvor v zastrupljenju želodčnega črevesnega kanala, obnese kot prav izborni odvajalni sredstvo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

va Tončka. Vsem novoporočencem obilo sreče in božjega blagoslova!

Sejanci pri Sv. Tomažu. Umrl je dne 5. marca vrl Marijin družbenik Joško Gašparič, sin posestnika Jožefa Gašpariča na Sejanci, in sicer v 21. letu svoje starosti. Kot 3 in pol leta starega otročka ga je zapustila vsled smrti ljubezniva mati, ki je pravzaprav nikdar ni poznal. Po dovršeni ljudski šoli se je na svojo lastno željo podal v salezijanski zavod v Veržej, da se posveti duhovskemu stanu. Toda ta želja se mu ni izpolnila. Lotila se ga je kruta, neozdravljiva bolezen, ki nam ga je ugrabila. Počivaj v miru, dragi Joško, žalujočemu očetu, bratom in sestram naše iskreno sožalje!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Dne 9. t. m. je bil v tukajšnji župniji pokopan Franc Štuhec iz Logarovec, oče 7 otrok. Bil je poštenjak in dober kmetovalec, daleč znan kot odličan konjerec, ki se je udeleževal vseh konjskih tekmovalj v ljutomerskem okraju. Bil je 27 let občinski predstojnik bivše občine Logarovec, 45 let občinski odbornik, odbornik in funkcionar srezkih društvenih korporacij, kakor: okrajne posojilnice v Ljutomeru, zadruga za rejo žrebet, zadruga za rejo dirkačev, kmetijske zadruga v Križevcih, kola jahačev in vozača v Ljutomeru itd. Mož katoliškega prepričanja je bil naročnik katoliških listov. Umrl je v visoki starosti 85 let, pokrepčan s sveto-tajstvi. V njemu tako ljubem listu »Slovenskem gospodarju« mu želimo večni mir ter pokoj!

Svetinje. Zapustil nas je priljubljeni sosed in posestnik Ludvik Slavinec iz Mihalovca. Bil je mož kremen tega značaja in skrben gospodar, o čemer priča njegovo lepo urejeno posestvo. Naj počiva v miru. — Predpust je

bil dolg, porok pa le malo. Tudi znamenje časa.

Sv. Andraž v Slov. goricah. V petek dne 8. marca je oznanil farni zvon smrt Franca Suhača iz Slavine. Pokojni je bil dober mož, prijatelj »Slovenskega gospodarja« in se ni nikdar sramoval svojega katoliškega prepričanja. Kot vrlega člana Apostolstva mož smo ga v nedeljo dne 10. marca z društveno zastavo spremljali na dolgem sprevodu k grobu, ob katerem se je od pokojnika v imenu Apostolstva poslovil njegov dušni pastir. Počivaj v miru!

Sv. Jernej pri Ločah. V petek dne 1. marca je umrl na Ličenci bivši posestnik Jurij Jug. Rajni se je rodil leta 1856 in se je udeležil leta 1878 okupacije Bosne in Hercegovine. Počivaj v miru! Preostalim naše sožalje!

Gornja Savinjska dolina. Neki ljubljanski list je v eni zadnjih števil pisal o razmerah lesnega delavstva v Savinjski dolini. Niso rožnate, marveč slabe. Saj se tudi gospodarjem vsled hude krize godi slabo. Obsojamo vsako izkoriščevanje delavstva ter smo na stališču, da se mora delavec za pošteno delo tudi pošteno plačati. Pri nas so po večini male žage z enim listom; v žagi dela po en žagar dnevno koliko ur hoče, plača se mu od kubi-ka ali komada. Pri nekaterih je tako urejeno, da stanuje žagar s svojo družino v gospodarjevem stanovanju; ima na razpolago drva, gospodar mu brezplačno sadi v svojo zemljo krompir itd.; včasih tudi kravo prehrani ob gospodarjevi krmi. To vse je treba upoštevati, ako se govori o plači žagarjev in lesnih delavcev. Ni pravilno, ako se odnošaji med delavci in gospodarji postrajajo in zastrupljajo od ljudi, ki so poklicani, da delajo mir in sporazum. Odločno smo za to, da vladajo dobri odnošaji med delodajalci in delojemalci.

Ponižka ob južni žel. Nekaj novic imamo tudi mi sporočiti svetu. Letos smo pokopali že 11 mrličev, novorojencev pa imamo komaj 9. Pa upamo, da bomo to izgubo v kratkem popravili. Zakonski jarem si je nadelo v predpustnem času 6 parov. Najmlajši ženin je imel 21, najstarejši 43 let; najmlajša nevesta 20, najstarejša 36 let. Da bi le bili vsi srečni! Naj-slovesnejše se je izvršila poroka žandarmerijskega podnarednika. Antona Vrečko in pos-

ljudi je ob takih groznih prilikah zgubilo pamet in so se povsem udali pijančevanju, nečistovanju in tolovajstvu.

Isti žalostni pojav je buknil na dan, ko se je vsakdo uveril, da vinograde nekaj izpodjeda, suši in bo tolikanj priljubljena ter opevana vinska kaplja usahnila. In baš zavest o uničenju vinogradništva je tirala bolj lahkomišelnost v nekaj obup. Edina tolažba v takem obupnem položaju je bila: Pijmo, zopet pijmo, dokler je še kaj, saj ga ne bomo kmalu nikdar več!

Pričelo je popivanje ter veseljačenje, kakor bi se morala posušiti ter zginiti po grlih zadnja kaplja rujnega vinca, na katerega bodo ostali samo še spomini!

Nad vse potratno lahkomišelnost med priprostim narodom je nekoliko zajezilo poročilo, da se je začela brigati ter zanimati za od kužne bolezni napadene vinograde oblast. Pojavili so se po posameznih vinorodnih župnijah ob nedeljah po službi božji vinarski strokovnjaki. S predavanji so skušali vinogradnikom dopovedati in dokazati, da gre pri novi bolezni za trtno uš, katero so zanesli iz Amerike na Francosko in od tam je priromala k nam. Proti temu neizpros-nemu škodljivcu bo treba začeti borbo po francoskem

načinu. Francozi so iztrebili škodljivko z ogljikovim žveplecem. To je smrdljiva strupena tekočina, ki naglo izhlapeva in je za vse žuželke smrtonosna v tekočem in v plinastem stanju kot vdihalni strup.

Poslušalci takihle predavanj si prvič niso mogli misliti, da bi drobna in malodane nevidna živalca bila v stanu resno ogroziti njihove vinograde, in drugič niso verovali v uspeh uporabe ogljikovega žvepleca. Pretežna večina je bila za ljudsko razlago nove bolezni in po tej jo širi ter raznaša »strupena rosa«. Kar pa pade na vinograd kar iz neba, napram taki kugi je vsako protisredstvo zaman!

Pri tolikanj razdvojenem razpoloženju med navadnimi vinogradniki ni bilo niti misliti, da se bo sploh kateri lotil sam ter prostovoljno pokončevanja novega škodljivca. Predavatelji so poročali na mero-dajna mesta, da bo morala oblast vinogradnikom vsiliti obrambna sredstva, sicer se bo uš tako razpasla, da ji ne bo nikdo več kos.

Strokovnjaki so nasvetovali graški deželni vladi, naj da na mestih, kjer se pojavi mrčes, vbrizgavati strupen ogljikov žveplec, s katerim so si priborili v Franciji popolne uspehe.

srebra. Zguba vsled obrabe sega v težke milijarde na leto.

Kateri narod piše največ pisem?

Temu vprašanju je sledil odgovor pred 10 leti s statistiko svetovnega poštnega društva. Tedaj so bili Angleži s 3350 milijoni pisem na leto na prvem mestu. Za Anglijo je prišla Nemčija s 1861 milijoni. Najnovejša pisemska statistika je iz leta 1934. Tudi po tej piše Anglež na leto največ pisem. Na Angleškem pride na leto na vsako osebo 78 pisem. V Zedinjenih državah 67, v Švici 59,7, v Nemčiji 55,9, na Danskem 41,6, v Avstriji 38,2, na Holandskem 31,1, v Bel-

hčere Antonije Pevec, ki sta oba iz uglednih družin, v katerih ima »Slovenski gospodar« že od nekdanj častno mesto. Dne 7. t. m. sta odpotovala v Moravsko banovino v selo Palatna pri Podujevem, kjer izvršuje ženin svojo službo. Želimo jima božjega varstva v nepoznatih krajih. — Morebiti bo tudi koga zanimalo, če povemo, da smo se že začeli pripravljati na drugi evharistični kongres v Ljubljani. Začeli smo darove zbirati za njegove potrebe, vmes pa tudi moliti za njegov uspeh. Mohorjani so zbrali 35 Din, družine pa 218 D. Obeta se nam tudi več predavanj o zgodovini in poteku dosedanjih kongresov. Evharistični Kralj naj zavlada nad našo župnijo!

Št. Janž pri Velenju. Žalost in veselje se menjata kakor noč in dan. Tako je bilo tudi pri nas. Dne 24. februarja smo pokopali ob zelo veliki udeležbi železniškega delavca Janca Lesjaka, ki je umrl v slovenjegraški bolnici dne 21. februarja na posledičnih operacijah. Zapušča vdovo in tri nedorasle otroke. Spremlili so ga na poslednji poti njegovi tovariši iz Velenja v obilnem številu. Pogreb je pokazal, kako spoštuje in cenj naš človek delovnega moža, ki se žrtvuje ves za svojo družino ter ji hoče z žulji in znojem oskrbeti znošno bodočnost, in kako sočustvuje z onimi, ki jih je smrtjo rodilja in oskrbnika zadela največja nesreča. Odpočij se, trpin, od svojega velikega truda in večna luč naj ti svetli, žalujemo pa naše iskreno sožalje! — Dne 3. marca nas je pa povabilo na pustno veselico v Slomšekovo dvorano naše prosvetno društvo, ki nam je nudilo s svojim pestrim sporedom prav veliko smeha in poštene zabave. »Prepirljiva soseda« sta nas v šaljivi obliki poučila o važni, a dostikrat tako omalovaževani resnici, da je boljše kratka sprava, kakor dolga pravda. Šaloigra »Oh, ta Polonala« pa nam je pokazala, kako gospodinjje ne smejo ravnati s posli in kako se tako ravnanje nad njimi maščuje. Igralci so podali obe igri prav dobro, da bi tega od fantov-začetnikov ne bili pričakovali. Dekleta pa itak niso več novinke na odru. Prav pošteno smo se nasmejali. K temu je tudi mnogo pripomogel društveni možki, ženski in mešani pevski zbor, ki je proizvajal same šaljive pesmi. Tudi obtoženec-muzikant pred strogim sodnikom je vzbujal obilo sme-

ha z dovtipnimi popevkami na stavljena mu vprašanja. Dvorana je bila proti pričakovanju nabito polna. Nemara je to znak, da si hočejo ljudje v težkih dneh nekaj duševnega oddiha, da potem tem lažje nosijo bridkosti in težave življenja.

Črešnjice pri Vojniku. Včasih je šel volk po naši fari. Letos pa smo rekli: nak, ne boš! Nekaj parov se jih je vendar poročilo. Kroflič Franc je obljubil zakonsko zvestobo Pogladič Mariji in se preselil na njeno domačijo. Karol Stante se je poročil z Marijino družbenko Marijo Stante in se preselil na njen dom, kar k sosedu. Alojz Železnik iz Frankolovega je prišel v Črešnjice po Marijino družbenko Stante Ljudmilo. Anton Podgoršek si je zbral za svojo ženo Franciško Adrnek, Alojz Fljavš iz Stranice je sklenil, da pogleda v Črešnjice: ko je prišel do Sojeka, je našel, kar je želel; vzel je za ženo Macuh Nežiko. Matavž Franc iz Konjic je tudi prišel k nam, zbral si je Nežo Valentinco za življenjsko družico. Mernik Martin se je poročil s Škof Marijo. Vsem novoporočencem želimo obilo sreče in božjega blagoslova!

Sv. Florjan pri Rogatcu. Dne 5. januarja je nenadoma preminul posestnik in železniški vpokojenec Anton Plavčak v Stojnem selu v starosti 55 let. Bil je mirnega in vedrega značaja, nikdar nikomur nič hudega želel. Kmalu za njim je zatisnila za vedno svoje trudne oči najstarejša žena v naši župniji vdova Terzija Grošl, ki je dočakala visoko starost 82 let. Zadnja leta so jo zapustile oči, da ni več videla, vendar pa je svojo bolezen mirno in potrpežljivo prenašala. Dne 16. svečana so nam spet naznanili zvonovi, da je po dolgotrajni in mučni bolezn preminula vdova Nežika Drogen iz Strmca, ki ji je šlo bilo 28 let. Smrt ne izbira, temveč kosi to, kar ji pride pod koso. Dne 21. svečana je umrl v sosedni nadžupniji sv. Križa na Slatini t'k ob meji naše župnije posestnik Blaž Colnarič, naš rojak iz vzgledne hiše v Stojnem selu št. 48, v starosti 41 let. Zapušča vdovo Jozefo in osem nepreskrbljenih otrok. Bog jim daj večni mir in pokoj! — Dne 20. svečana je bil za našo župnijo dan izrednosti. Prišel je k nam iz Maribora tajnik KA, ki nam je govoril v jedrnatih besedah v cerkvi in na izvincerkvenem

sestanku. Izvolili so se v odbor KA moške, ženske, fantje in dekleta, od katerih je upanje, da bodo delo vztrajno izvrševali in pridobili one, ki še danes ne umevajo prepotrebne lajškega dela. — Čita se mnogo tudi o bratovščini Jeruzalemskega osla; tudi tukaj je vpejlana. Upamo pa, da se bo ta bratovščina že kmalu razdružila, kajti sliši se, da bo njih voditelj kmalu odrinil. — Tudi talovi se oglašajo pri nas. Od 17. do 18. svečana ponoč: je bilo vlomljeno v klet kmetu Jošku Ducman v Sahacu; odnesli so mu precejšnjo količino vina, dva vrčka in še nekaj drugega orodja. Isto noč se je oglasil pri Juriju Rigel v Strmecu zvirepi kurji tat ter si privoščil najbrž za pripravo za vesel: pust kar štiri kokoši.

Marija gradec pri Laškem. Kakor je poročal »Slovenec«, je umrl koncem februarja na Vinogorici pri Trebnjem na Dolenjem v 81. letu svoje starosti, zadet od možganske kapi, gosp. Josip Topolovšek, šolski upravitelj v pokoji. Rajni je bil naš rojak. Rojen na Marija gradu, v hiši, ki je last občine in ki v njej stane j. cerkvenik marijagradeške podružne cerkve. V domačem kraju je bil potem še kot učitelj znan pod imenom: sin marijagradeškega mežnarja. Služboval je nekaj časa na Svetini pri Celju, potem od leta 1890 do leta 1897 pri Sv. Miklavžu nad Laškim, od leta 1897 pa do sy-

giji 294 in na Švedskem 264. Za temi šele pridejo romanske države, Francija s 262, Italija in Španija pa z manje nego 20.

Tamerlanovi rudniki.

Sovjetski raziskovalci so pod vodstvom dr. Sosiedka odkrili Tamerlanove bogate srebrne rudnike. Profesor Sosiedko je preiskoval različne jame v Šadimirskem gorovju v Turkestanu, ker zatrjuje različni viri, da je skrtil nekje notri Tamerlan svojo bogato knjižnico. Domačini so opozorili znanstvenike na votlino Kunigut, ki jo imenujejo »Jama smrti«. Ta kraj še ni bil raziskan. Našli so notri več okostnjakov, krampe, lopate in ke-

Deželna vlada v Gradcu je poslušnila nasvet strokovnjakov in je organizirala posebne razkuževalne komisije. Vodstvo teh komisij je bilo poverjeno strokovnemu učitelju na mariborski vinarski in sadjarski šoli Juliju Hanselu, ki je bil pozneje ravnatelj kmetijske šole v Grottenhofu pri Gradcu.*

Hansel je dajal navodila komisiji in je prišel sam od časa do časa nadzorovat razkuževalna dela na lice mesta.

Okrajno glavarstvo v Brežicah je dalo potom občin pri cerkvi razglasiti, kako se bodo vršila razkuževalna dela. Po teh razglasilih sta prišla od mariborske vinarske in sadjarske šole neki Gradišnik in Rot v spodnje kraje. Bivala sta tamkaj stalno tako dolgo, dokler nista uvedla domačinov v poslovanje. Nato sta prevzela vodstvo dela: Jurij Veršec, posestnik v Pišecah, in Ivan Verstovšek, bratranec rajnega profesorja in poslanca dr. Karla Verstovšek, takrat visokošolec, ki je umrl pred leti v Ljubljani kot vpo-

kojeni postajenačelnik.

Dela za zatiranje trtne uši so se vršila štiri leta,

* Julij Hansel je bil strokovni učitelj na mariborskem zavodu od 1876. do 1881. leta.

dokler niso vinogradi zavsem propadli. Ker se je spoznal napad na trsu po uši na koreninah po porumenenem listju šele od junija naprej, zato so pričeli z razkuževalnim delom vsako leto junija in so ga nadaljevali tako dolgo, dokler je listje zeleno, torej tudi v trgtvi. Izsekavali so napadene trte z grozdem vred in jih sežigali, da se je most kar razlival po tleh. Tako so postopali po naročilu oblasti proti volji vinogradnikov in posebno še v začetku v prvi gorečnosti.

Pozneje šele so poprej sporočili posestniku vinograde, kdaj mislijo priti, da si je grozdje lahko poprej obral, če je bilo ob trgtvi.

Vodje posameznih razkuževalnih oddelkov so služili na dan po 5 gld, težaki pa 80—100 krajcarjev.

Delo so vršili v treh skupinah in v vsaki je bilo 5—7 mož. Prva skupina je ugotavljala od vinograde do vinograde, kateri trsi so napadeni. Napadeni prostor je zaznamovala s koli po 10 m² naokoli, kjer se ima izsekati trta. Druga skupina je izsekala trsje in ga sežgala. Tretja skupina je nabrizgala s posebnimi škropilnicami h koreninam preostalega trsja in prostor, na katerem so sežigali okužene trte, z ogljikovim žveplecem, ki bi naj uničil uš, da se ne bi širila dalje.

Je upokojitve leta 1915 na novozgrajeni šoli pri Sv. Štefanu nad Hrastnikom v dolski župniji. Rajni Topolovšek je bil izredno priljubljen pri ljudeh ter je imel veselje do kmetijskega napredka, česar se ljudje še sedaj dobro spominjajo. V času velikih in težkih obilinskih doklad, ko so se plačevali dolгови, ki so nastali pri zgradbi novih šolskih stavb, ko so nekateri gledali na šolo kot na nepotrebno novotarijo, ki samo bremena nalaga ljudstvu, je bilo medsebojno razmerje med ljudstvom in učiteljem Topolovšekom pri Sv. Miklavžu tako ugodno, da mu je krajni šolski svet postavil na šolskem vrtu mal hlev za živino, do katere je imel rajni veliko veselje. Ta hlev še sedaj stoji. Ljudem pa je tudi povračeval ljubezen z ljubeznijo. V času, ko je služboval pri Sv. Miklavžu, še noben kmet v župniji ni imel mlatilnega stroja. Kupil je najprej malo Klepejevo posestvo pod vasjo Ložiše, potem pa si je nabavil mlatilnico, čistilnik za žito in škropilnico za vinograde. Posojeval je skoro zastoj kmetom po okolici in so se potem na njegovo pobudo začeli kmetje združevati po dva ali trije skupaj in si nabavljati mlatilnice, kakor tudi druge stroje, prav posebno še škropilnice proti trsnim peronospori, ki je tedaj uničevala naš trs. Istotako je bil priljubljen tudi med kmeti pri Sv. Štefanu. Povsod se ga njegovi učenci, sedaj že kmetijski gospodarji, s hvaležnostjo spominjajo. V srcih njegovih učencev mu bodi ohranjen blag spomin, rajnemu pa svetila večna luč!

Bizeljsko. Pred par tedni so na Bizeljskem gostovali gasilci iz Zabukovja. Na odru v našem Gasilnem domu so nam res dobro podali Mollerovo komedijo »Skopuh«. Vsi igralci so se v svoje vloge res vživeli, jih prav dobro obvladali, za kar so želi tudi splošno odobravanje. Obisk zadovoljiv. — Za pustno nedeljo pa nam je vprizorila domača gasilna četa burko »Anarhist«. Vloge so bile dokaj dobro razdeljene, bilo je le premalo časa za temeljito naučenje. Zato je kajpada manjkalo večini nastopajočih življenja in neprisljenosti. — Smrt ima letos v naši občini precej bogato žetev. Pohira staro in mlado, nič ne izbira. Dne 7. marca smo položili v naročje matere zemlje gospo Brkovič Nežo. Obilna, nepričakovana udeležba domačinov pri sprevodu je pričala,

škropivo (ogljikov žveplec) so imenovali navadni ljudje hudičevo ali vražje olje. Pošiljala ga je oblast v železnih sodih. Shranjevali so ga v Vršečevih cigoncah v Pišecah, 10 minut od cerkve ob cesti proti Brežicam. Skopali so prostorno klet kar v hrib, kjer ni bilo blizu hiše, da se ne bi zgodila kaka nesreča.

Težaki razkuževalne komisije so smeli imeti seboj tobak, nikakor pa ne vžigalic in to radi nevarnosti eksplozije škropiva.

V župniji Pišce so pripeljali škropivo za vinograde proti Sv. goram v klet hiše števil. 74 v Podgorju. Ker so pa sodček nastavili prenizko, da niso mogli postaviti posode, s katero so vlivali škropivo v škropilnico, so hoteli izpodkopati pod pipo tla s krampico. Orodje je zadelo ob trdi kamen. Iskra je šinila pod pipo in vražje olje se je vnelo.

Da ni udušil vnetja Franc Ogorevc s klobukom, bi bilo nesrečnih sedem mož in najbrž tudi hiša porušena.

Vinograd g. Jožefa Polanca, ki meji v Pišecah na cerkvenega, je bil ravno okopan, ko so ga prišli nabrizgat. Po nabrizganju je dal skopati lastnik vinograda neko grabo. Ker so tamkaj tla precej kamenita,

Pomagajte si

ne izgublajte poguma, ako se pojavljajo znaki, iz katerih se more sklepati, da upada telesna moč in se približuje starost, ako se opaža pomanjkanje energije ter se človek počuti duševno potrtega. Največkrat gre tu za lenivost v tvorbi in obtoku krvi, ki se pojavlja vsled nerednega delovanja želodca, črev, ledvic, žolča, jeter, mehurja ter sploh prebavnih organov. Po dolgoletnih izkušnjah baš sedaj v pomladni dobi zelo dobro delujejo na vse organe takozvana pitna zdravila, za katera se zelo pogosto porablja na primer Planinka čaj Bahovec, ki je sestavljen iz izbranih planinskih zdravilnih rastlin ter je zaradi tega izredno uspešnega učinka.

kako spoštovana je bila pridna, delavna, verna pokojnica. Naj v mi-u počiva!

Videm ob Savi. Le malo se jih je letos ojuočilo, ki bi stopili pred oltar sv. Ruperta in izrekli odločilni »da« v znamenje življenjske zvestobe. Med drugimi se je poročil g. Joško Vahčić, trgovec na Vidmu. Daleč je segel po nevesto: v Ljubljano se je podal in si od tam pripeljal gđ. Pavlo Scagnetti kot svojo bodočo soprogo. Pa še nekoga ne smemo pozabiti. Na Sremiču se je poročila Rozalija Radej z Josipom Vodopivcem iz sosednjega Rajhenburga. Bila je vzgledna članica Marijine družbe, zato upamo, da bo božja Gospa tudi v novem stanu razlila nad njo svoj blagoslov. Prav tako pa želimo vsem ostalim novoporočencem, ki želijo biti v javnosti neimenovani, obilo sreče iz nebes v novem stanu!

Zagreb. Zdaj pa že nekaj tednov ni bilo nobenega glasu iz Zagreba, kot da smo vsi pomrli ali kaj. Pa mirno, ne; samo včasih že tako pride, da človek pri najboljši volji vedno ne more na vse strani govoriti, pisati itd. Bomo pa to pot spregovorili o vsem, kar smo doživeli zadnji mesec. — Slomškovo društvo nam je pripravilo dve zabavni igri, in sicer najprej »Kulturno prireditve v Črni mlaki«, čez 14 dni pa »Svoje glavačka«; prva igra ni bila vsem čisto po godu, češ, da je preveč »oštrarijska«, z drugo so bili pa vsi gledalci celo zadovoljni in so ploskali igralcem kar pri odprtem odru! To so tudi zaslužili, saj so obkrat prav dobro zaigrali. — Imeli smo tudi dvojce predavanj v prostorih Slomškovega društva: prvo o sedanji boljševiški Rusiji in

drugo o naselitvi starih Slovencev in njihovem življenju. — Dekliško zavetišče »Naš dom« je imelo svoj občni zbor, na katerem smo izvedeli marsikaj zanimivega iz življenja in trpljenja naših deklet v Zagrebu, kjer je nad 11.000 Slovencev! Lani je našlo pri društvu streho 226 oseb, od katerih jih je bilo 132 Slovencev in 94 Hrvatice; delo je dobilo 160 deklet. Nova predsednica je gđ. Prislana Marija, svoje prostore pa ima društvo v Bakačevi ulici blizu stolne cerkve (katedrale). Dekleta, ki prihajate prvič v Zagreb v službo, oglasite se najprej v »Našem domu«, da ne zaidete in ne padete v roke kakšnim brezvestnim zapeljivcem, ki so s sladkimi besedami in lepimi odličijami onesrečili že marsikatero preprosto dekle. — Tudi za evharistični kongres, ki bo poleti v Ljubljani, se pripravljamo. Samo nekateri predolgo odlašajo s prigrisatvijo! — V mesecu februarju pa nas je navdala z največjo žalostjo novica, da je umrl naš nepozabni dušni pastir p. Gabriel Cevc, okoli katerega smo se pred dvema letoma zbirali pri sv. Roku. On nam je tako dolgo delil kruh božje besede pri sv. Roku, ustanovil nam je Slomškovo društvo in sploh nam je storil toliko dobrega, da ga ne bomo nikdar pozabili. Naj mu Bog povrne in poplača vse neizmerne dobrote, ki smo jih prejeli od njega!

NOVA KNJIGA.

V času obiskanja. Osem postaj o Jezusovem poslanstvu. Z berilom oznanila, s prerokovanjem Besede Gospodove o Izraelu in zmagozlatvjem Njegovim. Na podlagi evangelija in tistega časa napisal Edvard Gregorin. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena 26 Din, elegantno vezano 38 Din. Naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Opozorjamo na to lepo delo, ki nam obnavlja prizore iz Kristusovega Pasijona. Igra je tudi za manjše odre lahko izvedljiva. Zahteva samo 22 moških in 3 ženske osebe. Tudi scenerija je enotna in zelo preprosta. Priporočamo vsakemu odru, naj proslavi postni čas s tem novim Pasijonom.

Ali si že obnovil naročnino?

se je vnelo od isker škropivo v Polančevem vinogradu in je gorelo po podzemeljskih rovi. Ponoči so začuli bobnenje, kakor ča je potres in kamenje se je prožilo navzdol po vinogradu. Šele drugi dan je bila skrivnost pojasnjena in s'rah pregnan.

Škropilnica, s katero so nabrizgavali vinograde, je bila na pogon z nogo. Člani komisije so imeli seboj še tudi močna povečalna stekla, da so lažje ugotavljali s povečanjem, na katerem trsu je uš.

Treba še omeniti, da se je trta kljub omenjenemu nasilnemu početju oblasti sušila naprej. Ljudje so trdili, da raznašajo člani komisije uši in so jih imenovali splošno »ušivce«.

Da niso pozdravljali vinogradniki razkuževalnih komisij kot nekaj dobrodelnega, je samo ob sebi umevno. Na glas ter pritajeno so zmerjali vodje ter težake. Če so zvedeli člani ušive komisije, kdo in kako jih je psoval, so ga koj ovadili sodišču. Sodnije so imele nalog, da morajo pri teh ovadbah postopati strogo, kar so tudi storile. Mnogo moških in žensk je presedelo v štiriletni dobi uničevanja trtne uši po spodnjih krajih radi preglasnega duška upravičeni jezi po 3—6 mesecev v zaporu. (Dalje sledi.)

pe srebrne rude. Rudarski izvedenci so ugotovili, da bi lahko vrgla »Jama smrti« najmanj 5 ton srebra in do 15.000 ton svinca na leto. Seveda bi bilo potrebno v ta namen zgraditi novo železniško progo. Zdaj išče dr. Sosiedko naprej Tamerlanovo knjižnico, ki je imela veliko starinskih arabskih rokopisov izrednega znanstvenega pomena.

Najbolj globoki rov na svetu

je v rudniku Morro Velho v pokrajini Minas Geras v Braziliji. Globok je 1300 m.

Klobuk in glava.

— Saj ta klobuk je prevelik za vašo glavo!
— Ni prevelik, moja glava je premala zanj.